

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik

Letnik III, Številka 1, Januar 2002

Pozdravljeni!

Vsem bralcem želim v novem letu veliko zdravja, uspehov in seveda jasnih noči.

Astronomi smo leto novo darilo dobili že sredi decembra. Takrat nas je namreč razveselila novica, da bo z januarjem 2002 spet pričela izhajati astronomska revija Spika. Uredniku Bojanu Kambiču čestitam za uspešno pridobitev sponzorskih sredstev, na vse člane, ki Spiko prebirajo pri prijateljih, pa apeliram, naj se nanjo čimprej naročijo, saj je bil eden izmed razlogov za načasno prenehanje izhajanja prav premajhno število naročnikov.

Aram, aram_karalic@yahoo.com

Kratke novice

- ★ Glasilo Vladnega urada za informiranje bo v svojem tedniku Slovenian Weekly objavilo članek o AD Javornik. Glasilo naj bi predvidoma izšlo prve dni januarja.
- ★ Poročilo mladinskega astronomskega tabora je v tisku. Izšlo naj bi predvidoma 200 izvodov, knjižica pa naj bi zagledala luč sveta v začetku naslednjega leta.
- ★ V kratkem bomo nabavili nekaj nove opreme in sicer: dva okularja serije ULTIMA (5 mm in 30 mm), reduktor goriščne razdalje na $f/6.3$ za MEADE 200 LX, ter nadgradnjo programa Max-imDL.
- ★ V društveni sobi je na voljo nekaj zanimivih novih knjig.

PRIDITE V DRUŠTVENO SOBO!

Društvena soba ADJ se nahaja na Kolodvorski 6 v Ljubljani. Odprta je vsak torek, razen tretjega torčka v mesecu, od 18^h do 19^h. Tam se srečamo, si izmenjamo izkušnje in se dogovorimo za skupna opazovanja.

Zbornik

Osnovna naloga vsakega astronomskega društva je združevanje astronomov amaterjev ter izmenjava znanja, izkušenj... V društvu že dalj časa opazujemo, da ravno izmenjava opazovalnih izkušenj šepa. Deloma člani poročajo o svojih opazovanjih bodisi preko elektronske pošte, bodisi na sestankih, vendar te informacije nepopolne in se hitro izgubijo. Zato v društvu že dalj časa razmišljamo o tem, da bi začeli izdajati zbornik opazovanj.

Predvidoma bi zbornik izhajal enkrat letno, predvidoma ob koncu leta ter bi poročal o vseh opazovanjih v preteklem letu.

Osnovni namen je izmenjava opazovalnih izkušenj. Zato naj bo vodilo vsem, ki želijo prispevati svoja opazovanja, predvsem to, da povejo kaj in kako so opazovali, kot pa sami rezultati opazovanja. Prispevek naj bo takšen, da bo lahko vsakdo z enako opremo in pod enakimi opazovalnimi pogoji prišel do istih rezultatov. Hkrati pa bo zbornik služil tudi kot arhiv opazovanj.

Pa še nekaj tehničnih informacij. Glede na to, da želimo izdati zbornik s kar najmanj uredniškega in lektorskega truda, prosim če pošljete prispevke tako v tiskani obliki (na papirju) kot v digitalni obliki (disketa, CD-ROM). Gradivo zbira Niko Štritof (Kušarjeva 7, 1113 Ljubljana, 01 568 3850).

Uspeh zbornika je odvisen od nas vseh! Zato prosim, pošljite svoja opazovanja.

Marko, marko_pust@yahoo.com

Ponovno Spika

Sporočamo vam veselo vest, da bo z januarjem 2002 ponovno pričela izhajati Spika – slovenska astronomska revija, in sicer enkrat mesečno. V njej boste ponovno našli veliko astronomskih člankov, opisov opazovalnih akcij in javnih opazovanj. K njeni bogati vsebini lahko prispevate tudi vi, saj je Spika postala – od leta 1993, ko je izšla prvič – poglobljena vez med ljubitelji astronomije v Sloveniji. Za njen ponoven obstoj pa je pomembno tudi, da se nanjo naroči čim več bralcev, saj bo le tako lahko ponovno zaživela in ne bomo čez eno leto spet pričela zatonu slovenske astronomije, ko ji ne bo uspelo preživeti. Tako prenesite to vest o ponovnem rojstvu Spike tudi svojim prijateljem, ki se zanimajo za astronomijo. Na Spiko se lahko naročite na telefon: 01 423 1405, ali naslov Spika, Koprška 94, 1000 Ljubljana. Enoletna naročnina znaša 7560,00 SIT.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Planeti v januarju

- ★ **Merkur** v začetku meseca zahaja približno uro za Soncem, sredi meseca zaide šele po šesti uri, konec meseca pa ni viden. Giblje se v ozvezdju Kozoroga.
- ★ **Venera** januarja ni vidna.
- ★ **Mars** januarja zahaja kmalu po deseti uri. Sredi meseca se iz ozvezdja Vodnarja preseli v ozvezdje Rib.

O B Č N I Z B O R

Kot je običajno bomo tudi letos v začetku leta imeli občni zbor. Občni zbor bo 22. januarja ob 18^h † v mali fizikalni predavalnici F1 (pritličje) na Jadranski 19. Predviden dnevni red:

1. Izvolitev delovnega predsedstva
2. Poročilo o delovanju društva v letu 2001
3. Finančno poročilo
4. Izvolitev novih članov IO
5. Izvolitev predsednika
6. Članarina za leto 2002
7. Razno

Po uradnem delu občnega zbora bomo predstavili nekatere rezultate opazovanj dosežene v letu 2001, zato pozivam vse opazovalce, da pripravijo kratek povzetek svojega dela.

Veliko jasnih noči v letu 2002,

Marko

---

† Pozor, tokratni sestanek bo izjemoma četrti torek v mesecu in ne tretji torek v mesecu, kakor je to sicer v navadi.

- ★ **Jupiter** je v ozvezdju Dvojčkov skoraj ves mesec lepo viden, le konec meseca zaide nekaj pred šesto uro zjutraj.
- ★ **Saturn** je v ozvezdju Bika sprva viden do petih zjutraj, nato pa zahaja vedno bolj zgodaj; konec meseca zaide že kmalu po tretji uri.
- ★ **Uran** je viden v začetku meseca zvečer. V ozvezdju Kozoroga sprva zahaja okrog osmih, konec meseca pa zaide le uro za Soncem.

Luna

- ★ zadnji krajec 6.1.
- ★ mlaj 13.1.
- ★ prvi krajec 21.1.
- ★ ščip 28.1.

Urška, urska.pajer@yahoo.com

Meteorji v januarju

Kvadrantidi – QUA

Aktivni so od 1.1. do 5.1., z maksimumom 3.1. Takrat lahko ZHR doseže 60 do 200, ponavadi pa je okoli 120. Radiant se ob maksimumu nahaja na $\alpha = 230^\circ$ in $\delta = +49^\circ$. So srednje hitri in ob maksimumu lahko pričakujemo kar nekaj svetlih meteorjev. Kljub temu, da ima radiant lego nadobzornice v severnem delu Volarja, se dovolj visoko za kvalitetna meteorska opazovanja povzpne šele po polnoči.

δ Kancridi – DCA

Delta Kancridi so aktivni od 1.1. do 24.1., ZHR 4 lahko dosežejo ob dveh maksimumih: 11.1. (petek) in 17.1. (četrtek). Radiant se 17.1. nahaja na $\alpha = 130^\circ$ in $\delta = +20^\circ$. Letos jih Luna ne bo motila, saj je 13.1. v mlaju. Radiant je dovolj visoko za opazovanja skozi vso noč.

Virginidi – VIR

Virginidi so aktivni od 25.1. do 15.4., sestavlja pa jih več radiantov ob ekliptiki, ki prehajajo eden v drugega. Maksimuma z okrog 5 ZHR lahko doživimo med 28.1. in 10.3., ter 25.3. Konec januarja bo Luna v ščipu (torej prvega maksimuma ne bo mogoče opazovati), 25.3. pa se bo Luna prav tako približevala mlaju. Njihovi predstavniki lahko letijo kar iz velikih območij okrog radianta in so zelo počasni. Radiant se pomika iz Leva v januraju v Devico v marcu, 24.3. se nahaja na $\alpha = 195^\circ$ in -4° . Kljub moteči Luni ob maksimumih, pa se jih v drugih dneh aktivnosti da lepo opazovati – pričakujemo lahko od enega do dva Virginida na uro.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov aram.karalic@yahoo.com / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE ZADNJI TOREK V MESECU OB 19^h** / prispevkov ne lektoriramo